

Úrslitið av evniskunnandi undirvísing:

Næmingurin fær víðari sjónarring — størri innlit og fatan

Ein arbeiðsháttur, har næmingar í samarbeiði við lærarar og onnur granska og viðgera spurningar í nærum tilknýti til tann samfelagsliga veruleikan, sum spurningurin skal viðgera.

Hensar Ellingsgaard greiddi eisini frá, hvat vit skilja við evniskunnandi undirvísing, og hann segði m.a.:

— Evniskunnandi undirvísing kunnu vit lýsa sum ein arbeiðsháttur, har næmingar í samarbeiði við lærarar og onnur granska og viðgera spurningar í nærum tilknýti til tann samfelagsliga veruleika, sum spurningurin skal viðgera.

Hetta hevur so við sær, — at arbeiði við ávisum spurningi skal geva næminginum víðari sjónarring, størri innlit og fatan, — at spurningurin kann verða viðgjørður frá ymskum sjónarmiðum tvørtur um vanabundin lærugreinar, — og at valið av ástøði, arbeiðsháttum og amboðum verður stýrt av viðkomandi spurningi.

Lærarans lutur verður ikki einans at bera vitan víðari, men heldur verður lutur hansara at seta ígang, verða kveikjarin, verða ráðgevi og tann, sum setur karmin upp.

Arbeiðið skal miða imóti einum itøkiligum úrdrátti, sum kann verða ein munnlig framleggja, borin fram við miðlum og gerðum ella eitt skrivligt avrik, framsýning o.t.

Á talv-máli verður tosað um variantar, og soleiðis er eisini, tá ið talan er um evniskunnandi undirvísing, variantarnir kunnu verða mangir, men hon heldur fast um tað miðvísa arbeiðið við stóði í einum spurningi, sum er reistur ella komin upp, meðan arbeiðið hevur verið við evninum.

Variantarnir kunnu vera tey ymsku tíðarskeiðini, sum tann evniskunnandi undirvísing fevnir um. Hon kann verða avmarkað til nakrar fáar tímar, ein heilan dag, vikur, mánaðir ella ár.

Evniskunnandi undirvísing leggur dent á at geva næm-

ingnum møguleika til at ásanna, granska og at vera fjelbroyttir, sjálvstøðugir og at kenna ábyrgd. Hver okkara vil forða næminginum í at vera sjálvstøðugur og at kenna meðábyrgd.

Og tá ið tað ber til at fáa teir dolskastu næmingarnar virknar, er tað so ikki eina roynd vert.

Nú ljóðar hetta sum ein funnin frestur, men tað er tað sjálfandi ikki... Einku kemur av sær sjálvum. Heldur ikki eitt evniskunnandi arbeiðslag.

Sum sagt varð í áðni, so hava vit øll lagt til merkis og hesi seinastu árin høyrð um, hvussu illa summir næmingar í framhaldsskúlanum (8.-10. fl.) tíma — teir eru dolskir í tímunum og ólátaðir — meta illa upp ið hvussu so er til partar av undirvísingini... nýggja fólkskúlaalógin hevur fingið skyldina fyri hetta ólag, sum er ikomið... fáur hevur tikið í egnan barm og sett spurningar til ta undirvísingarástøðu, sum vit — skúlin — seta næmingarnar í.

Skúlin — hin einstaki lærarin — má geva sær far um og kanna eftir næmingatervi og samfelagskrøvum/ -ynskjum, borin saman við endamálsorðing fólkskúlaans og fáa greiðu á, hvussu hesi kunnu sjóðast saman í eina samfellda eind.

Hensar Ellingsgaard nam eisini við endamálsgrein fólkskúlaans og segði m.a.:

— Tað verður sagt, at einki nýtt er undir sólini, og soleiðis er eisini, tá ið talan er um evniskunnandi undirvísing (projektarbejde) — tankarnir um tilkann undirvísingarátt eru ikki nýttir, og tað hava altíð verið lærarar, ið hava skipað fyri undirvísingini á annan hátt enn tann vanabundna, har denturin hevur verið lagdur á, at lærarin kannar og sigur fyri, og børnini taka eftir og siga tað uppfatur, sum lærarin hevur kunnað tey um.

Í vanabundnari undirvísing verður stórir dentur lagdur á, at næmingurin hevur ognad sær fími, og tosar tú við foreldur og fólk yvirhøvar um undirvísing, so er tað hetta fitta orðið fími i endamálsorðingini, sum lýsir so sjónskt fram um øll hini.

Men so er ikki, tá ið talan er um evniskunnandi undirvísing — fími er eitt av mongum, soleiðis sum endamálsorðing fólkskúlaans eisini leggur upp til, men tú kanst ikki leggja til við evniskunnandi undirvísing og lata fími fara aftur við borðinum.

Tað eru 3 grundleggjandi sjónarmið, ið gera seg galdandi, tá ið talan er um evniskunnandi undirvísing:

— Undirvísing er lutakaststýrd, — spurningastýrd — og skipað eftir ávisari verkætlan.

Hensar Ellingsgaard: — Tá ið tað ber til at fáa teir dolskastu næmingarnar virknar, er tað so ikki eina roynd vert at skipa fyri evniskunnandi undirvísing!

Nýggja skúlaalógin virkar ikki eftir ætlan — örögv er á næmingunum og lærarum í framhaldsskúlanum